

DEVLET TİYATROLARININ YENİ DÖNEM OYUNLARI

Altmış yılı geride bırakan Devlet Tiyatroları, 2014/2015 oyun dönemini, mutad olduğu üzere, 1 Ekim 2014 günü hem eski hem de yeni oyunlarla perdelerini açtı.

Türkiye'nin birçok şehrinde sahnelerini tiyatro ve edebiyat severlere açan Devlet Tiyatrosu Genel Müdürlüğü, dilimizin ve tiyatro edebiyatımızın gelişmesi amacıyla zaman zaman yerli ve hiç tanınmamış yazarların eserlerinin "Edebi Kurul"dan onay alması sonunda birçok yazarımızı edebiyat tarihimize kazandırmıştır. Ayrıca yaptığı yayınlarıyla, kurduğu geniş ve önemli arşiviyle de her zaman ilgililere yardım etmektedir.

Bu yeni dönemde sergilenen oyunları bu yazımızda kısa bilgilerle okuyucularımıza tanıttıktan sonra, gelecek sayılarımızda eleştirilerimizi ve değerlendirmelerimizi yayımlamak istiyoruz. Böylece son birkaç yıldır sık sık gündeme gelen "tiyatro ve sanatçılar" sorununa başka bir açıdan ışık tutmuş olacağız. *Türk Dili* bu ışık aracılığıyla toplumun dil ve kültür sorunlarına farklı bir yönden yaklaşmış olacak ve tiyatro edebiyatına katkı yapacaktır.

Geçen dönem Ankara sahnelerinde seyircinin çok beğendiği ve nerdeyse kapalı gişe oynanan şu oyunlar bu dönemde de sahnelerde... Oda Tiyatrosu'nda *Mevlana-Aşk ve Barış Çılgılığı*, Stüdyo Sahne'de *Merkulisi İçin Öyle Bir Hikâye*, İrfan Şahinbaş sahnesinde *Bernarda Alba'nın Evi*, Tatbikat sahnesinde *Aklımdaki Kadınlar*, 75.

Yıl sahnesinde *Euridice'in Elleri*, Büyük Tiyatro'da ise *Teneke* tekrarlanan oyunlar arasında. Bu oyunlarla ilgili olarak yazdığımız değerlendirmeleri okuyucularımız geçen tiyatro döneminin *Türk Dili* sayfalarında bulabilirler.

Yeni dönemin hemen başında iki yeni yerli yazarımıza ait oyunlar sergileniyor. Bunların ilki Pervin Ünalp'ın yazarlığını ve yönetmenliğini üstlendiği *Kuaförde Bir Gün...* Acımasız ve vicdandan yoksun üç hırsızın kendilerine göre çok iyi planlayıp uyguladıkları bir soygun ve cinayet, konuyu oluşturuyor. Kendini kanıtlayıp ayakta kalmaya çalışan bir kadının elinde kalan son parasıyla açtığı kuaförü soymaya gelen bu üç hırsızın öyküsünü seyrederken arada hırs, kötülük, ihtiras ve beklentiler de ortaya çıkıyor. Trajikomik bir öykü...

Diğer yerli oyunu *Yeşilçam*'ı Uğur Saatçi yazmış ve oyunun yönetmeni Barış Erdenk. Küçük Tiyatro'da sergilenen oyunun konusu kısaca şöyle: Arif, âşık olduğu sinema yıldızına hayranlığını belirtmek ve ulaşabilmek için, sonunda kendi filmi çekmeye karar verir. Ancak bunu ortaya çıkarabilmek bir hayli bilgi, tecrübe ve maddi güç gerektirmektedir. Bunlar

ise Arif'te yoktur. Bir ara şanslı yaver gider ve çekimlere başlar. Yazarın *İstanbul Üçlemesi* adını verdiği oyunların sonuncusu bu oyun... İlk ikisi *İstibdat Kumpanyası* ile *Bu Da Geçer Yahu* idi. Oyunda ortaya konan dansların bizim yaygın olarak benimsediğimiz yürük semai (9/8) ritminde olması, hayli hareket getiriyor. Araya sıkıştırılan yerli sinemamızın ilginç nağmeleri de çok tanıdık geliyor. Dekorü Aytuğ Dereli, kostümü Funda Karasaç ve ışığı da Zeynel Işık tasarlamış... Oyuna zengin bir orkestra da eşlik ediyor.

Bu oyunların dışında yabancı yazarların da ilk kez oyunları sahnelerimize geliyor. Bunlardan biri *Shakespeare Zorda*... Oyunu Chris Alexander-Hilledarjes yazmış. Çevireni İlham Yazar, yönetmeni ise Yücel Erten. Oyunda 1600 yıllarındaki oyuncular ile günümüzün oyuncularını aynı anda sahnededir. Kraliçe Elisabeth döneminde Globe Tiyatrosu en başarılı çağını yaşamaktadır. William Shakespeare'in kardeşi Judith sahneye çıkan ilk kadın olmak için, Lord Essex kraliçeyi tahtan indirebil-

mek için, Kempe ise *Hamlet*'e bir soyтары sahnesi eklettirebilmek için uğraş vermektedirler. O burada bir kahraman olarak değil, capcanlı bir insan olarak sahnede yerini almıştır. Eser Akün sahnesinde seyirciyle buluşuyor.

Akün sahnelerinin hemen arkasındaki Şinasi sahnesinde de ünlü tiyatro yazarı August Strindberg'in yazdığı *Alacaklılar* seyredilebilir. Kudret Dilik-Burcu Soysop Dilik çiftinin çevirdiği eseri Tuncer Yıgıcı yönetiyor. Kadın erkek ilişkileri, insanların bitmek bilmeyen beklentileri ve hırs-ları, özlemleri... Üç kişilik bu oyunda iki erkeğin arasında kalan Bn. Tekle, geçmiş ve gelecek hesaplarıyla uğraşır durur. Bir türlü kapanmayan hesaplar ve kapıya dayanan alacaklılar... Aşkın karanlık ve karmaşık doğasının icabı kim alacaklıdır, kim borçlu?

Ünlü yazar Henrik Ibsen'in kaleme aldığı *Hedda Gabler* Cüneyt Gökçer sahnesinde... Mustafa Kurt'un rejisini yaptığı bu oyunda H. Gabler'in çetrefilli hayatı

sergilenir. Evliliği yolunda gitmeyen Gabler özgür ruhludur, tutkuludur. O iyi şartlarda yetiştirilmiş, tutkulu bir bayandır. Bir doçentle yeni evlenmiştir, ancak bu evlilik birçok zorluklar getirmiştir. Kocasının bilime sürekli kendini vermiş olmasından rahatsızlık duyan Hedda'nın yaşantısından kesitler sunan sahneler, seyirciyi eserin sonu hakkında büyük bir merak içinde bırakır. Dekor tasarımı Behlöldane Tor, kostüm tasarımı Gülümser Erigül ve ışık tasarımı da Yakup Çartık tarafından yapılmıştır. Ünlü yazarın bu eserini Ankara seyircisi zevkle izleyecektir.

Diğer şehirlerimizde sergilenen oyunları da kısaca belirtelim: İstanbul'da Kazım Akşar'ın yazıp yönettiği *Güneş Batarken Bile Büyük*; Y. Neziray'ın yazdığı A. Atil-

la Şendil'in yönettiği *Geçtim Ama Tiyatrodan*; Gökhan Erarslan'ın yazdığı Mutlu Güney'in rejisini yaptığı *Paşa Paşa Tiyatro* yahut *Ahmet Vefik Paşa*; M. Buffini'nin eseri *Sessizlik*'i Ahmet Birkiye yönetiyor. İzmir'de Güngör Dilmen'in *Kalyoncunun Kurbanı*; Molière'in *Kibarlık Budalası*, Bursa'da yine Molière'in *Hastalık Hastası* ile Bernard Shaw'un *Pygmalion*'u ve Sadık Şendil'in *Kanlı Nigar*'ı; Adana'da Musahipzade Celal'in *Macun Hokkası*; Ahmet Mithat Efendi'nin *Danış Çelebi ve Çengi Sümbül*'ü; Erzurum'da Turan Oflazoğlu'nun *Deli İbrahim*'i; Konya'da Turgut Özakman'ın *Töre*'si; Sivas'ta Molière'in *Gülünç Kibarlar*'ı seyircilerle buluşacak...

Kerem AYDINER